

רבינו יוסף קארו

כל השנה - הלכות - בכל יום - מובטח לו שהוא בן "עולם הבא"!

"משה" שואל מחבירו "יעקב": אתה רוצה להיות "בן עולם הבא"?

אורח חיים היומיו

לימוד שולחן ערוך אורח חיים לכל השנה - עמוד אחד ליום

טו טבת

רבינו משה אלשיך

"יעקב" משיבו: איזה סוג שאלה, זה ששאלת עכשיו? כאילו היתה שואל אותי אם אני רוצה לחיות, כאילו היה שייך אחרת איזה טיפס בעולם היה משיב לך בשלילי? קודם הלימוד יאמר: הגני רוצה ללמוד. כפי שיביאני הפלמוד לידי מעשה. ולידי מדות ושרות. ולידי ידעית התורה. נהריני עושה לשם יחוד קודשא בריך הוא ושכינתיה בשם יהוה ובשם אדני מתנבחים יאהרונה" על ידי הנעלים ברחליו ורחימו ביחודא שלים בשם כל ישראל.

המשך סימן רד – דיני הברכות ליתר מאכלים

ה. שמרי יין מברך עליהם בורא פרי הגפן נתן בהם מים אם נתן שלשה מדות מים ומצא ארבעה הוה ליה כיון מזוג ומברך בורא פרי הגפן ואם מצא פחות אף על פי שיש בו טעם יין קיוהא בעלמא הוא ואינו מברך אלא שהכל והיינו ביינות שלהם שהיו חזקים אבל יינות שלנו שאינן חזקים כל כך אפילו רמא תלתא ואתא ארבעה אינו מברך עליו בורא פרי הגפן ונראה שמשערים בשעור שמוזגים יין שבאותו מקום. הגה: ובלבד שלא יהא היין אחד מששה במים כי אז ודאי בטל (אגור):

ו. תמד שעושים מחרצנים שנותנים עליהם מים דינם כשמרים והני מילי כשנעצרו בקורה אבל אם לא נדרכו אלא ברגל אפילו נתן שלשה מדות מים ולא מצא אלא ג' או פחות מברכין עליו בורא פרי הגפן שייך הוא והמים נבלעים בזגים ובמה שיוצא יש בו יין מרובה. הגה: זגים שנתנו עליהם תאנים לחזק כח היין אף על פי שהזגין הרוב מכל מקום כל כח התאנים במשקה ואין לברך בורא פרי הגפן (גיט יוסף גסס הש"ע ז"ל):

ז. השותה מים לצמאו מברך שהכל ולאחריו בורא נפשות רבות אבל אם הנקתיה אומצא ושתה מים להעביר האומצא אינו מברך לא לפניו ולא לאחריו:

ח. כל האוכלין והמשקין שאדם אוכל ושותה לרפואה אם טעמם טוב והחיד נהנה מהם מברך עליהם תחלה וסוף. הגה: אם אנסוהו לאכול או לשתות אף על גב דהחיד נהנה ממנו אינו מברך עליו הואיל ונאנס על כך (גיט יוסף גסס אהל מועד והלא"ש):

ט. אכל מאכל או משקה של איסור מפני הסכנה מברך עליו תחלה וסוף:

י. דבש דבורים הרי הוא כשאר דבש ואינו מברך עליו אלא שהכל:

יא. חבושים או גינדא"ש או ורדים ושאר מיני פירות ועשבים שמרקחים בדבש הפירות והעשבים הם עיקר והדבש טפל אפילו הם כתושים ביותר הילכך מברך על חבושים וגינדא"ש בורא פרי

העץ ועל עשבים בורא פרי האדמה ועל של ורדים בורא פרי האדמה. הגה: וכל מרקחת שאין בריאים רגילין בו אלא לרפואה מברכין עליו שהכל (גיט יוסף גסס והלא"ש):

יב. כל שהוא עיקר ועמו טפילה מברך על העיקר ופותר את הטפילה וכל דבר שמערבין אותו לדבק או כדי ליתן ריח או כדי לצבוע התבשיל הרי זה טפילה אבל אם עירב כדי ליתן טעם בתערובות הרי הוא עיקר לפיכך מיני דבש שמבשלים אותם ונותנים בהם חלב חטה כדי לדבק ועושים מהם מיני מתיקה אינו מברך בורא מיני מזונות מפני שהדבש הוא העיקר. הגה: ונראה דהא דאם עירב כדי לתת טעם בתערובות שהוא עיקר היינו דוקא שיש שם ממשות מן הדבר הנותן טעם ודבר חשוב אבל בשמים שנותנין לתוך המרקחת אף על פי שהם לנתינת טעם אין מברכין עליהם דבטלין במיעוטן אף על פי שנותנין טעם לכן נוהגין שלא לברך רק על המרקחת ולא על הבשמים שבהן:

יג. כל דבר שהוא מסופק בברכתו יברך שהכל:

סימן רה – ברכת ירקות. ובו ה' סעיפים

א. על הירקות מברך בורא פרי האדמה ואפילו בשלם וכן כל פירות וקטניות שטובים חיים ומבושלים מברך עליהם לאחר בישולם כברכתם הראויה להם קודם שבישל אבל קרא וסילקא וכרוב וכיוצא בהם שטובים מבושלים יותר מחיים כשהם חיים מברך שהכל ולאחר בישולם בורא פרי האדמה ותומי (פירוש שומים) וכרתי (פירוש פור"ט בלע"ז) כשהם חיים בורא פרי האדמה לאחר שבישלם שהכל. הגה: דמחשבי גשתנו לגריעותא ואפילו בשלם עם בשר ונשתבחו אין השבח מצד עצמן אלא מחמת הבשר שבהם (הרי"ף פרק כ"ג מנכ"ק):

ב. על המים שבישלו בהם ירקות מברך הברכה עצמה שמברך על הירקות עצמן אף על פי שאין בהם אלא טעם הירק והני מילי כשבשולם בלא בשר אבל אם בישלם עם בשר מברך עליו שהכל:

ג. אם סחטן אינו מברך על אותם משקין אלא שהכל:

ד. חתכן לחתיכות קטנות לא נשתנית ברכתן מפני כך:

סי' רנ"ו את סדר השולחן ערוך אורח חיים לשנה – עמוד אחד ליום. ובסדר הזה ימור כל אורח חיים שנה בשנה. ובזה תמלא די מחסורו אשר יחסר לו דבר יום ביומו. ויזכה להיות "בן עולם הבא". גא לפרסם לכל הדיידים ופפתי בפסיות ובבתי מדרשות לזכות את הרבים לעילוי נשמות הקרובים. וזה יהיה זכות היותר גדול. וכל המזכה את הרבים זוכה לזנים צדיקים.